

CUT #081

MEDLEMSBLAD FOR MEDIELÆRERFORENINGEN NOVEMBER 2005

Drøm eller mareridt?

FOKUS PÅ SKOLESTART MED MEDIEFAG –
NYE GYMNASIER OG NYT C-NIVEAU

►► EKSAMENSPRODUKTIONER ►► ANMELDELSER MEDIEFAG.DK NÅR NYE
MEDIER FORTÆLLER NORDKRAFT – FRA BOG TIL FILM ►► TEMA REFORMENS
UDFORDRINGER NYE GYMNASIER: BRØNDBY & ØRESTAD MEDIEFAG I ROSKILDE &
GREVE ►► PÆD. KLIP MICHAEL MOORES METODE ►► KURSUS I MEDIEFAG-C

CUT #081

Redaktion

KATHRINE AGGEBØ
MARTIN HOULIND
MIMI OLSEN

aggebo@humleby.dk
houlind@emilie-og-andreas.dk
mimi.olsen1@skolekom.dk

Skribenter i dette nummer

LISBET BORKER
ANDERS FOGED CHRISTENSEN
ERIK ERSTRUP
BJØRN GUDMUNDSEN
NATHALIE HALPHEN
PER HELMER HANSEN
BARBARA TVEDE HANSEN
JETTE MELDGAARD HARBOE
MARTIN HOULIND
TINE JACOBSEN
HANS OLUF SCHOU
OLE ØSTERGAARD

Oregård Gymnasium
Greve Gymnasium
Greve Gymnasium
Frederiksberg Gymnasium
Brøndby Gymnasium
Ørestad Gymnasium
Espergærde Gymnasium
VUC Aarhus
Roskilde Katedralskole
Slagelse Gymnasium
Viby Amtsgymnasium
Aabenraa Gymnasium & HF

Produktion & tryk

DJ-TRYKCENTER
dj.tryk@mail.tele.dk

Mediefags hjemmeside

www.emu.dk/gym/fag/ft

WEBMASTER
Ole Østergaard

ole.oestergaard@skolekom.dk

DEADLINE FOR CUT#082

27. MARTS 2006

Medielærerforeningens bestyrelse

FORMAND

Søren Jakobsen, Roskildevej 134, 2.th, 2500 Valby.
Tlf. 38 79 26 04. E-mail: jakobsensoeren@mail.tele.dk

KASSERER & MEDLEMSREGISTRATOR

Niklas Nonnegaard-Pedersen, Vesterbrogade 100, 2. tv,
1620 Kbh. V. Tlf. 32 96 03 36. E-mail: niklas@rockbandelspy.dk
Gironummer: 825-4850

MEDLEM AF PS & MEDLEM AF EKKOs REDAKTION

Mikael Busch, Gefionsvej 28B, 6000 Kolding. Tlf. 75 50 93 70.
E-mail: mb@kolding-gym.dk

SEKRETÆR & WEB-KONTAKT

Kirsten Andersen, Hvidtjørnevej 26, 2720 Vanløse.
Tlf. 38 74 38 27. E-mail: ka.cg@ci.kk.dk

REPRÆSENTANT I CUT-REDAKTIONEN

Mimi Olsen, Norrebrogade 70 3.tv, 2200 Kbh. N. Tlf. 35 39 12 29.
E-mail: mimi.olsen1@skolekom.dk

KURSUSAKTIVITET & MEDLEM AF FAGLIGT FORUM

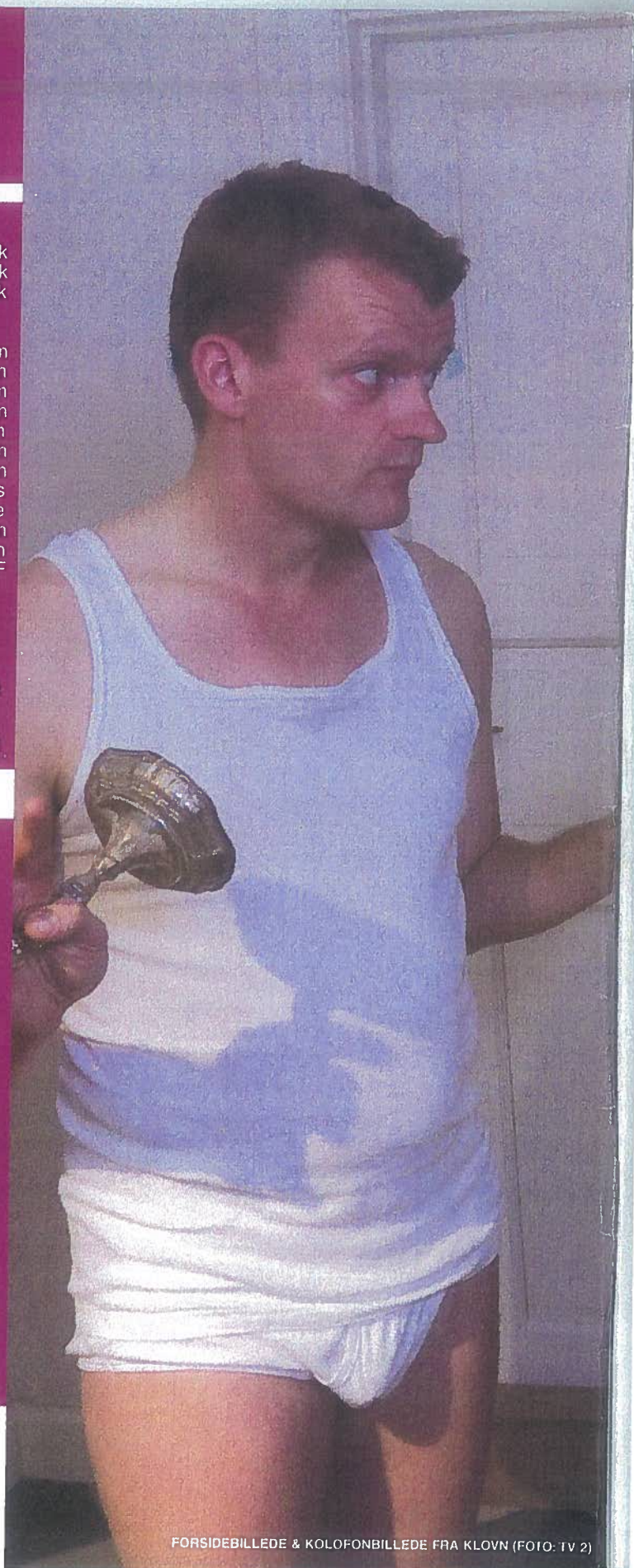
Barbara Tvede Hansen, Marstalsgade 43, 4. tv,
2100 København Ø. Tlf. 35 55 80 45. E-mail: barbaratvede@itu.dk

KURSUSAKTIVITET

Henning Bøtner Hansen, Solkrogen 5, 9000 Aalborg.
Tlf. 98 10 36 60. E-mail: henningboetner@hotmail.com

ANNONCERING I CUT

Priser 1 side – 800 kr. 1/2 side – 450,- kr.
Kontakt Kathrine Aggebo, Carstensgade 64, 1770 Kbh. V.
Tlf. 33 91 15 07. E-mail: aggebo@humleby.dk

FORSIDEBILLEDE & KOLOFONBILLEDE FRA KLOVN (FOTO: TV 2)

POINT OF VIEW

HVAD STILLER VI OP?

I FORÅRET HAVDE jeg en lærerkandidat i film og tv, som til andet besøg havde valgt at gennemgå en eksamensproduktion på et hf-hold. Gruppen skulle præsentere deres (næsten) færdige produktion, få respons fra holdet og læreren og siden hen afgøre med sig selv, om den ville ændre på noget, inden produktionen skulle sendes til censor. Stor var derfor min og kandidatens overraskelse, da den i øvrigt udmærkede og kompetente tilsynsførende undrede sig over den planlagte time. Det havde han aldrig oplevet før, og en egentlig evaluering med lærerens kommentarer kommer først til eksamen. Det har givet anledning til følgende overvejelser:

Så vidt jeg kan se, står der ikke noget i de gamle bestemmelser, der strider mod kandidatens valgte fremgangsmåde, men jeg har også på fornemmelsen, at det ikke er den normale praksis. Hvorfor ved jeg ikke, for det forekommer da indlysende rigtigt.

Langt de fleste eksamensproduktioner i film og tv er udtryk for et meget stort elevarbejde, som eleverne helt klart har nogle forventninger til at få kvalificeret respons på. Samtidig giver responsen og den digitale teknik mulighed for lige at rette åbenlyse småfejl og måske små indholdsmæssige uklarheder. I øvrigt er der tale om fremragende timer, hvor holdets elever eller kursister kan demonstrere, hvad de har lært både teoretisk og praktisk i årets løb. Somme tider kan man blive helt stolt — ikke mindst på elevernes vegne — når man overværer diskussionerne mellem eleverne om film(kunsten) på højt intellektuelt plan.

Eksamensproduktionerne er nok noget, der skal bruges til eksamen — i hvert fald på hf — men de er mindst lige så meget en del af undervisningen, og undervisningen evaluerer man da i timerne. Og det må da være nederen at være elev i en gymnasieklasse, der ikke kommer til eksamen, og som derfor ikke får evalueret eksamensproduktionen. Derfor har vi i Aabenraa deadline ca. 14 dage før sidste skoledag, hvor vi så ser holdets produktioner og giver (konstruktiv) kritik, og endelig har eleverne så en uge til at gøre produktionen færdig i.

Og nu vi er ved eksamen: Filmeksamen er jo i sig selv en voldsom arbejdsbelastning, som vi er enige om slet ikke honoreres, og det ser ikke ud til, at det bliver nemmere til sommer, hvor C-holdene nu har 28-32 elever, der skal eksamineres både i produktion og teori inden for den halve time.

En væsentlig del af arbejdet er kopieringen af eksamenscitater. I gamle dage med vhs-bånd var det teknisk overkommeligt, når der ses bort fra de få kopisikrede film, men i dag udkommer ingen nye film på vhs, og det er ikke nemt at rippe en dvd. Faktisk kan det give store tekniske vanskeligheder, fordi de jo også er kopisikrede m.v.

Derfor bør filmcitater blot kunne angives ved hjælp af deres tidskode (evt. scenenummer) på den udvalgte dvd. Nu kommer ministeriets jurister nok stormende og siger, at et citat skal ligge på et selvstændigt bånd — men vhs-båndet blev opfundet i 70'erne, og vi må videre! Hvorfor skal eleverne sidde og se på halvdårligt kopierede vhs-bånd, når de kan få den digitale fiktion — eller virkelighed — fra en dvd-skive? Eleverne er i øvrigt fortrolige med dvd-afspillere og ikke vhs-maskiner!

Film læreren kan så fremsende fire-fem dvd-film til censor (eller forhøre om censor selv ligger inde hermed) og så blot angive tidskoder på de valgte sekvenser, vi skal bruge til eksamen fra den/de pågældende film. Dokumentarcitaterne kan vi jo også samle på en dvd.

Når den store dag så oprinder, trækker eleven et spørgsmål og får udleveret en dvd-skive med angivelse af en tidskode (ind- og udpunkt), og vi er kommet lidt lettere til målet, uden det har skadet eleverne — tværtimod!

—Ole Østergaard

Lærerværd?
eks. præd.

MEDIEFAG-C – GODT TO MÅNEDER

Nedenstående ret så flagrende betragtninger er naturligvis en yderst foreløbig rapport om et næsten nyt fag. Der er en del at vænne sig til, ikke mindst timings- og tilrettelæggelsesmæssigt. Her er en frontberetning fra førstæderne.

AF ANDERS FOGED CHRISTENSEN & ERIK ERSTRUP

PÅ GREVE GYMNASIUM har vi fælles grundforløb for alle 1.g'ere. Kriteriet for klassesdannelsen er valget af kunstnerisk fag, så alle, der har valgt mediefag-C, altså går i samme stamklasse. Vi har i indeværende år tre 1.g-klasser og et 1.hf-hold mediefag-C. Først fra januar dannes studieretningsklasserne, som betyder, at alle elever skifter klasse efter det første halve år, lige bortset fra mediefag-C-eleverne (og selvfølgelig tilsvarende for billedkunst og musik), som kører som ubrudte hold hele første år. Faget er tilrettelagt med en fast ugentlig triplettime, og så aflyses der timer efter behov, sådan at årsnormen kommer til at passe.

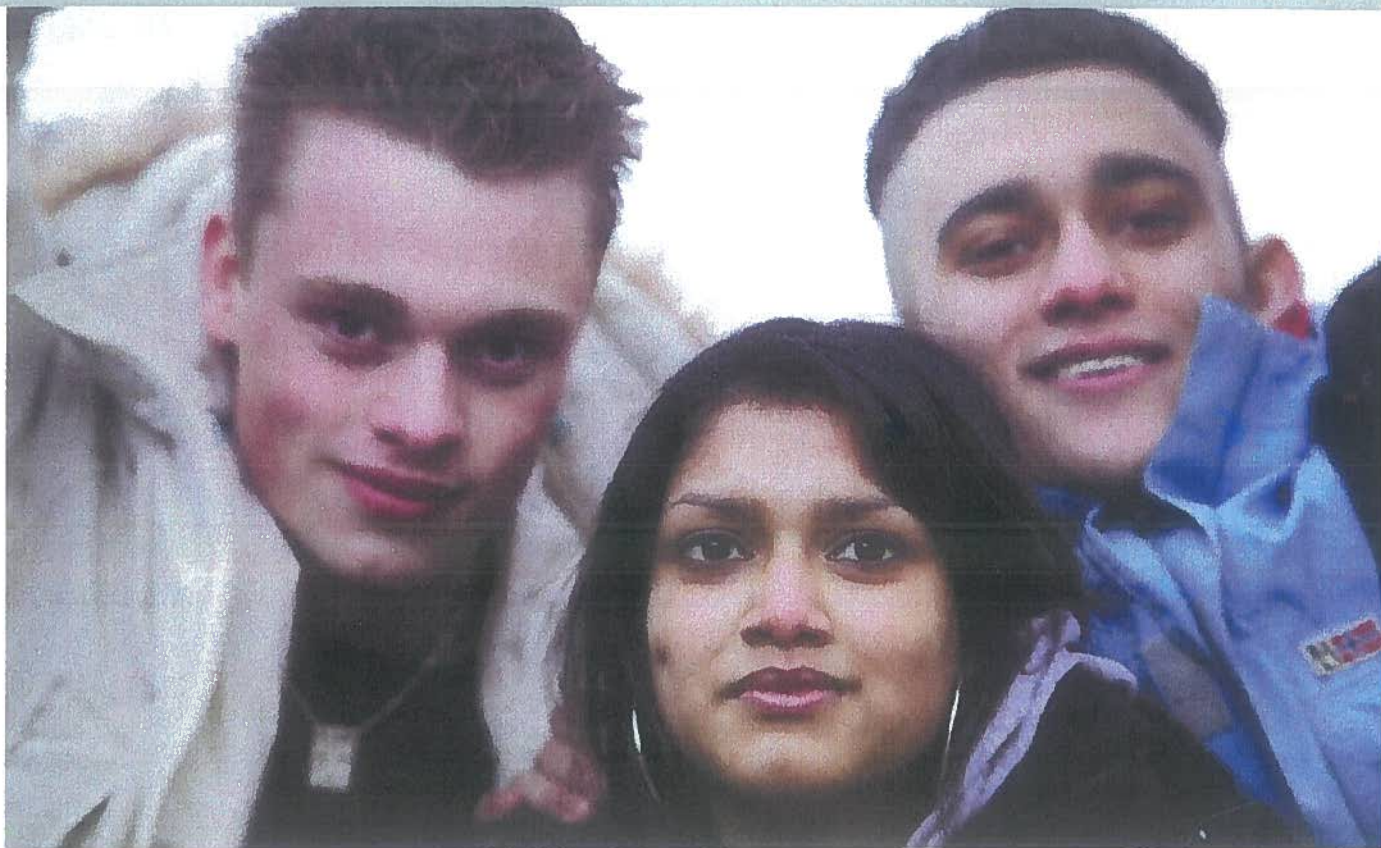
LOGISTIK Som så mange andre gymnasier har også vi fået en pæn "rektorbevilling" til at kickstarte det nye fag. På praksissiden har vi prioriteret brugervenlighed og kvantitet, og det har betydet indkøb af seks sæt relativt billige 3CCD-chip Panasonic-kameraer med tilhørende stativer, mikrofoner, hovedtelefoner og boomstænger og *Let's Edit 2*-software til redigeringsprocessen. Seks af skolens nyeste computere, i forvejen placeret sammen i et traditionelt edb-lokale, er blevet udstyret med firewire-kort og et tilsvarende antal "håndholdte" harddiske. Dermed har det store redigeringsproblem på vores skole fundet sin foreløbige løsning: det har ikke krævet inddragelse af ekstra kvadratmeter at etablere seks nye — skrabede —

redigeringssuite. Men det er godt nok mange mennesker på fysisk lidt plads, når det går løs!

På teorisiden har vi valgt at investere i fire klasser sæt af den nye *Mediefag.dk*. Ikke fordi den nødvendigvis er svaret på medielærers hedeste drømme; der er selvfølgelig prioriteringer, struktureringer og fremstillingsstrategier, som man selv ville have grebet helt anderledes an, men vi har altså foretrukket ikke at dynte de unge 1.g- og 1.hf-elever til med fotokopier men at have en rigtig bog som forankring og identitets-skaber i undervisningen. Og så kan der jo stadig suppleres med løse ark efter behov.

UNDERVISNINGEN De første øvelser i faget har naturligvis handlet om at introducere de faglige grundbegreber og -metoder. Vi har i den forbindelse haft glæde af forskellige citatsamlinger, dels de hjemmebryggede og dels den ikke ukendte video-cd om *Filmbegreber*. Desuden har vi været begejstrede for forskellige kortere film, ikke mindst den lune og velfortalte novellefilm *Når lysterne tændes* og forskellige afgangsfilm fra Filmskolen. En opringning dertil resulterede faktisk i de seneste tre årganges afgangsfilm på dvd — gratis!

De korte formater er naturligvis oplagte grundet deres overskuelighed og tidsmæssige overkommelighed. Man mærker, at det er 1.g'ere og 1.hf'ere og ikke

110% GREVE (FOTO: NORDISK FILM)

afgangslever, vi har med at gøre, hvad angår det almenne humanistiske beredskab, men som hovedregel fejler engagement og energi bestemt ikke noget. Pædagogisk set er det de velafgrænsede og pertentligt præcist formulerede arbejdsopgaver, der gør sig på C-niveau.

"Tv-dokumentar" er emne på nogle af C-holdene.

Her er der god lejlighed til at påvise og træne iagttagelser i både udtryk, form og tematik, ligesom de ikke uvæsentlige diskussioner om fakta vs. fiktion og om andre former for genre- og formatmæssig klassifikation kan levendegøres med stof, der ligger tæt på de 16-åriges erfaringsverden. F.eks. har *100% Greve* (Anja Haugeberg Mortensen m.fl., 2002) været et ikke overraskende valg hos os!

AT Mediefag har naturligvis deltaget i almen studieforberedelse. Her er ingen strukturelle problemer med delte klasser og hold, fordi vi jo færdes i stamklasser i første semester, og som andre skoler har også vi i et vist omfang sat AT i system med både temapakker og mere frit sammenskruede forløb. I et temaforløb om

"Kroppen" har Jørgen Leths *Det legende menneske* (1986), *Det perfekte menneske* (1967) og *De fem ben-spænd* (Jørgen Leth & Lars von Trier, 2003) bidraget til både oplevelse og læring (og det var før debatten om samme Leths forhold til kroppe i lidt mere snæver forståelse!). I andre forløb har overskriften været "Nyhedsformidling", og det har selvfølgelig været rent gulf for mediefagslæreren med fokus på tv-nyheder. Så foreløbig ingen specielle vanskeligheder med at indgå i AT, tværtimod.

PRAKSIS Produktionsdimensionen i faget lærer sig ganske meget op ad den undervisning vi kender så godt fra film og tv. Men vi forsøger selvfølgelig at ned-drosle omfang og forventninger, så de matcher rammen om mediefag.

Stadig introducerer vi optagelsesfasen med en indledende klip-i-kamera-øvelse, der er en god øjenåbner for fortælle tekniske problemstillinger, ligesom det simulerede projekt at eleverne skal lave et indslag til *Greve Gymnasiums nyheder* (max. to minutter i færdigredige-

►►► SKOLESTART

ret tilstand; tre timer til optagelse, tre timer til redigering — der er jo tryk på på en nyhedsredaktion!) er godt til at introducere fakta-produktion, research, vinkling og interviewteknik. Og her er tværfaglighedspotentialt f.eks. i retning af samfundsfag og dansk vel selvlæsende.

PROBLEMER & PERSPEKTIVER

Et generelt og hyppigt tilbagevendende problem synes at være det præcise omfang af neddrogningen i forhold til film og tv. Hvor meget mindre sikre i anvendelsen af fagterminologien kan det forsvares, at mediefagseleverne er? Skal de kunne klare hele deres produktion i timerne, og hvad nu hvis en gruppe tager sagen i egen hånd og bruger deres hjemmegrej til at lægge ambitionsniveauet og tidsforbruget himmelhøjt! Må de det? Eller er det ligefrem snyd? Og hvordan bliver vi lærere kvalificeret enige om karakterniveauerne til sommereksamenen, når ingen af os rent faktisk har set en fremmed C-niveauproduktion før, og hvad med bedømmelsen af analysefærdighederne? De sidste spørgsmål vil der givetvis findes gode, pragmatiske svar på — i hvert fald hen ad vejen.

Mere fatalt og vel uløseligt kan problemet vedrørende selveste mediefagets kronjuveler forekomme: Hvad kan der gøres ved, at mediefag-C har en tidsramme, der alvorligt vanskeliggør en fordybet og reflekteret beskæftigelse med det mest lysende kulturprodukt, som faget har i sit genstandsområde (og det er formentlig en holdning, der deles af både elever og lærere): Hvad med den oplevelsesmættede, kunstnerisk konciperede, teknisk og æstetisk gennemarbejdede spillefilm!?

Al ære og respekt for kortfilm, novellefilm og reality-serier, men dannelsesmæssigt kan vi da ikke forsvare at forholde de mange 16-årige, vi møder, en kvalificeret introduktion til det ypperste, filmkunsten og filmkulturen har præsteret. Men hvordan når vi det på C-niveauet?

110% GREVE (FOTO: NORDISK FILM)

UERFAREN EKSPERTISE

Der er mange ting at tage stilling til, når film og tv skal oprettes på en skole: Hvor er pladsen og lokalerne til et helt nyt fag? Hvem indkøber computerne? Hvor kommer midlerne til det dyre udstyr fra? Og hvem går man til, når lokummet brænder? Der er nok at se til når faget skifter navn og indhold, og målgruppens volumen sprænger alle rammer. Og ikke mindst når man er helt nyuddannet og palle-alene-i-verden på en ny arbejdsplads!

AF MARTIN HOULIND

JEG BLEV FASTANSAT på Roskilde Katedralskole for snart halvandet år siden med udsigt til et års undervisning i engelsk, mens jeg ved siden af lige så stille startede film og tv op — altså indhentede tilbud på udstyr, computere og diverse andre fornødenheder samt indrettede lokaler osv. Når man sådan skriver det ned nu, virker det jo ikke som en særlig tung opgave. Herregud! Og det var egentlig også min indstilling til det, da jeg påbegyndte projektet i efteråret 2004. Men det sidste udstyr modtog jeg først i midten af september i år! Lokalerne var klar til brug (men ikke færdige) ca. samtidig. Det er en nærmest ufattelig langvarig proces, og det kan man lige så godt indstille sig på fra start af.

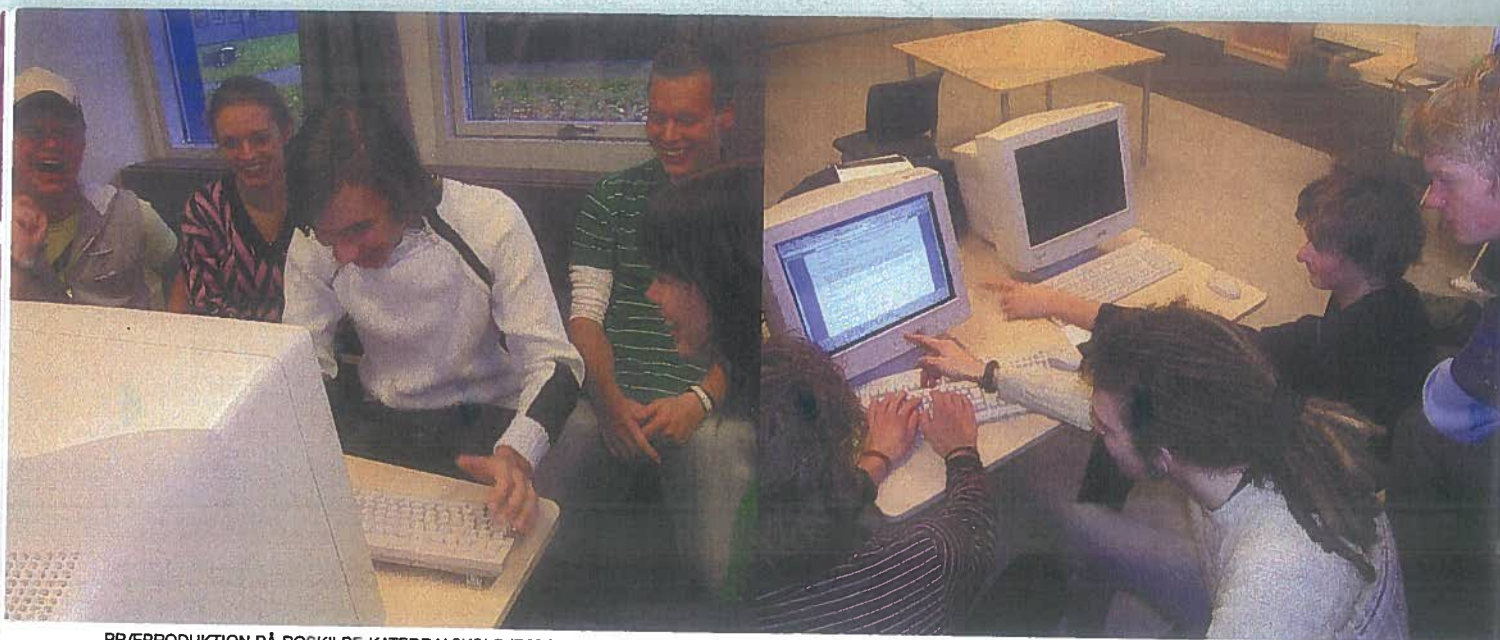
FAGLIG EKSPERTISE Først og fremmest er det vigtigt at slå en ting fast: Uanset om man er nyuddannet og nyfastansat, så er det én selv, der har ekspertisen på området inden for film og tv og nu mediefag. Når man er enlig mediefagslærer på skolen er det kun én selv, som ved, hvad der er behov for — hvad der kan bruges. Det kan have sine bagdele: man har ikke en — evt. mere erfaren — kollega at drøfte sagerne med; en kollega som måske kender ledelsen lidt bedre, og som ved hvordan man bør gribe de mere ømfindtlige økonomiske spørgsmål an. Det kan også være en fordel, fordi man opretter film og tv / mediefaget fra bunden og har større mulighed for at præge det — uden en bedrevindende kollega der automatisk tager

over i de mere afgørende diskussioner.

På Roskilde Katedralskole har jeg insisteret på at være enlig mediefagslærer — både under opstarten af faget og nu, hvor undervisningen er gået i gang. Det har ikke været så forfærdeligt svært at få lov til at undervise alene i faget (i alt seks hold): Det kan give god faglig erfaring at fokusere på kun ét fag et helt år, mulighed for at prøve ideer af og lære faget ordentligt at kende — med andre ord opøve ekspertisen. Det kunne have givet unødvendigt bøv, hvis skolen havde ansat en mediefagslærer til, så vi hele tiden skulle have rendt sammen og snakket om, hvor kamera, kabel eller dvd-skiver nu var blevet af — og det ville have været ekstra problematisk i en opstartssituation, hvor der i forvejen er nok at forholde sig til. Og endelig: Hvad nu hvis de seks hold blot er udslag af nyhedsinteresse her i opstartsåret, og vi allerede næste år er nede på et eller to hold — skulle jeg og en anden kollega så slås om de få elever? Det ville ikke være optimalt.

SAMARBEJDE Netop det praktiske arbejde med at oprette nyt fag, har også givet godt indblik i skolens samarbejds- og kommunikationskultur. Det er et felt, som det ellers ville tage adskillige måneder eller anstrengelser at få kendskab til, og det medfører selvfølgelig både positiv og negativ viden om ens arbejdsplads.

Man finder ud af, hvem der har ansvaret for forskellige områder, hvem man skal spørge til råds og om

PRÆPRODUKTION PÅ ROSKILDE KATEDRALSKOLE (FOTOS: MARTIN HOULIND)

lov — og mere menneskeligt hvornår det er mest givtigt at spørge! Man lærer måske også hvor tilfældige beslutningsprocesser nogle gange kan være, og hvor relativt let man har ved at præge dem.

F.eks. lagde jeg frisk og frejdigt ud med at præsentere et budget for film og tv / mediefag baseret på knaldgode tilbud indhentet fra Elgiganten og edbpri-ser.dk. Det blev nærmest stiltiende skrottet af ledelsen, der sendte mig på rundtur til Amtscenret i Roskilde og senere istandsatte et møde med skolens faste leverandør af it og andet elektronisk isenkram. På trods af at udstyrsudgifterne steg voldsomt, valgte ledelsen den faste leverandør frem for den billige løsning. For mig var det vigtigt at omfanget og kvaliteten af kameraudstyr ikke blev reduceret; jeg holdt fast ved det planlagte antal kameraer for at få min undervisning til at hænge sammen.

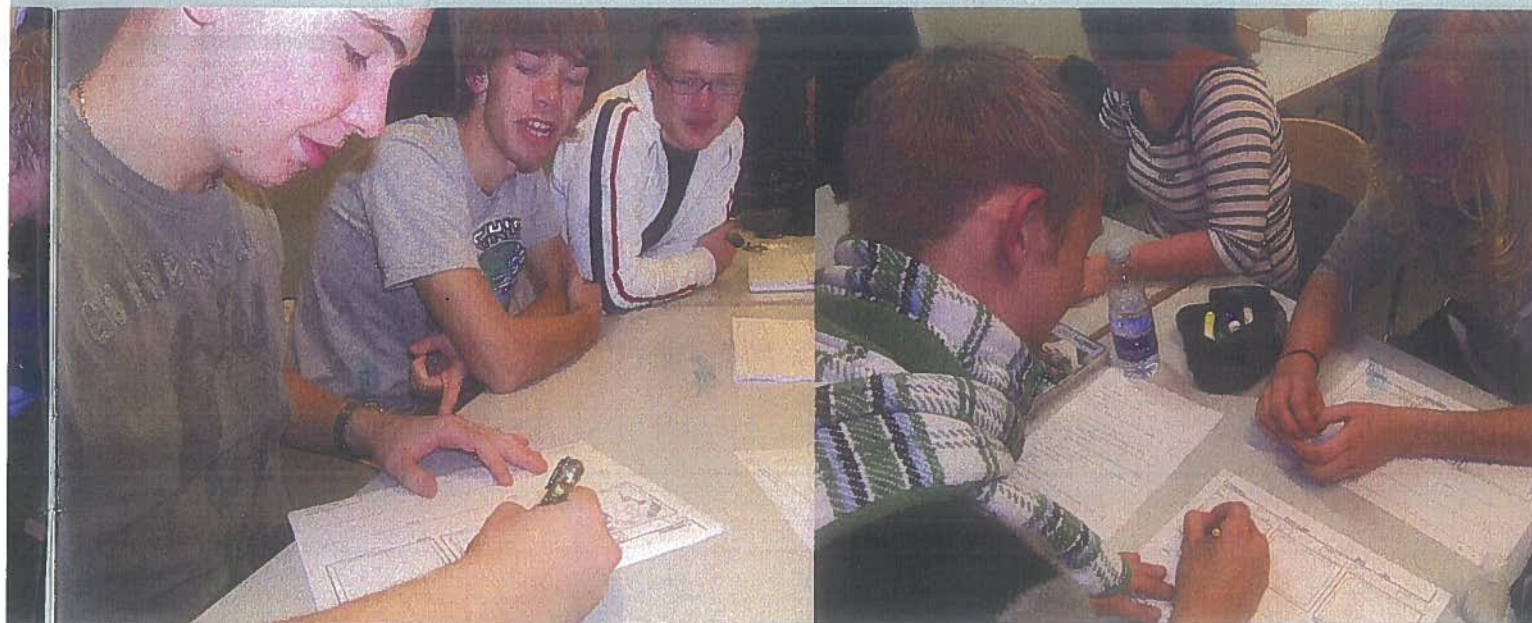
En ting måtte jeg gå på kompromis med: Den faste leverandør har ikke kunnet levere en decideret forsikring på kameraerne — havde jeg købt dem igennem Elgiganten havde det været standard at få en 5-årig forsikring med fuld dækning. Det ærgrer mig.

Mere tilfældig var beslutningen med hensyn til film-lokalerne: I første omgang var jeg blevet præsenteret for den mulighed at jeg fik det gamle kopirum (i princippet et halvt klasselokale) til redigeringslokale; her kunne snildt stilles fire pc'ere op, mente ledelsen. Jeg pointerede, at der skulle sidde 28 l.g.-elever og redigere samtidig, og at det ville være nødvendigt at opstille skillevægge for at dæmpe støjen fra pc-højttalerne — og hvad ville brandmyndighederne ikke sige...?

Planen blev da også hurtigt droppet, og det var først da en musikkollega kom på banen, at der gik hul på bylden. Igennem længere tid havde han opfordret til at indrette nogle nedslidte, ubrugte lokaler i den gamle pedelbolig til musikstudie med mixerrum. Med det ny mediefags entre øjnede han muligheden for at føre planen ud i livet, nu hvor ledelsen alligevel havde åbnet op for den store formue. Summa summarum er det lille pedelparcelhus nu indrettet til *Musik & Mediehus* med lydstudie og mixerrum i dagligstuen og filmredigering i tre værelser og køkkenet. Der er trangt i de små værelser, når syv l.g'ere skal redigere sammen, men med valgfagsholdene og mindre grupper fungerer det upåklageligt.

TILBUD & PÅBUD Som nyuddannet og -fastansat er man nærmest med på hvad som helst. I sin begejstring over at være blevet fastansat og fået lov til at oprette sit fag, siger man ja tak til alle mulige og umulige tilbud og påbud og går på med krum hals. Sådan havde jeg det i hvert fald, måske fordi jeg i opstartsfasen stadig havde fornemmelsen af at faget sad på et løst mandat — og når ledelsen og Pædagogisk Råd på et eller andet tidspunkt opdagede, hvor dyrt film og tv i virkeligheden var, så ville de straks nedlægge det og fyre mig på stedet! Men sådan er det selvfølgelig ikke gået... Heller ikke selv om der er brugt på den gode side af kr. 200.000,- på at oprette faget.

Jeg har siddet med i gruppen, der skulle udvikle AT på skolen, fordi jeg sad med en særlig viden om medie-

faget. Det er der ikke kommet noget som helst ud af — tværtimod: De kunstneriske fags indflydelse har været lig nul!

Jeg har afholdt to timers introducerende undervisning i mediefag for små brobygningshold, hvor jeg har kunnet kipe med filmflaget og vise, hvad faget duer til, og selv om to sene eftermiddagstimer har alle odds mod sig, har det været en nogenlunde succes.

Jeg er også blevet bedt om at repræsentere faget ved introduktionsaftener på skolen. Og selv om det har været en noget speciel oplevelse at fortælle side op og side ned om et fag, der reelt ikke eksisterer, har det højnet bevidstheden hos mig selv. Jeg havde taget elevproduktioner og bærbar pc med, hvor jeg kunne vise redigeringsprogrammet på. Derudover havde jeg — modsat de andre fag på skolen — lavet en lille A5-reklame med bulletpoint-overskrifter for mediefag i l.g. Jeg var ved en fejl kommet til at kopiere flere hundrede eksemplarer, som forældrene og de potentielle elever kunne tage med hjem og læse lidt på. De var forsvundet rub og stub, da aftenen var færdig.

GRATIS REKLAME I det hele taget skal man overveje PR-effekten af disse tilbud og påbud. Man skal ikke sige ja tak til hvad som helst — f.eks. har jeg takket nej til at deltage i en såkaldt AT-eftermiddag, hvor de kunstneriske fag skulle gå sammen om at lave “noget kunstnerisk” for de timer, som de har afleveret til AT. Det har ellers været på tale at lave en teaterforestilling (drama) med kulisser (billedkunst) og musikledsagelse (musik) som kunne filmes og redigeres

(mediefag). Jeg har takket nej; det er for ambitiøst og kunstnerisk — håndværket og det filmæstetiske vil komme til at mangle.

Til gengæld er jeg nu et par gange blevet spurgt, om mine elever ville filme forskellige begivenheder på skolen og redigere det sammen til visning ved fællessamlinger. Det har jeg takket ja til, under forudsætning af at vi gør det professionelt (altså med boomstang, knaphulsmikrofon og kamerahold på op til fire-fem personer; interviewer skolens og evt. udefrakommende “kendisser”; og redigerer det sammen som tv-indslag med speaks og navneskilte og hele pivtøjjet) og ikke bare dalrer rundt og laver hjemmevideo. På minussiden kræver det en del ekstraarbejde af læreren; først og fremmest stram planlægning af logistik, kamerahold og udstyr samt korrespondance mellem ledelse, interviewpersoner og filmholdene. Men plussiden fylder meget: Eleverne er 100% på, fordi de ved, at det her er bestilt af ledelsen og derfor ikke bare tant og fjas (og denne holdning smitter af på den praktiske del af undervisningen, skal jeg hilse og sige). Og så fylder film og tv / mediefag pludselig meget mere på skolen — selv om kameraerne er små og digitale, så rager boomstangen højt op, og ham fyren dér med høretelefonerne, ser da ret cool ud. Faget får en helt unik, professionel opmærksomhed, som kun overgås, når film-eleverne optager klip-i-kamera-øvelser i skolens fælleslokaler, kantinen, studiecentrene og på de udendørs arealer foran vinduerne ind til klasselokalerne. Det er PR for faget, og det skal da udnyttes til fulde. Noget for noget!

MEDIEFAG PÅ BRØNDBY GYMNASIUM

Brøndby Gymnasium er et lille, nystartet, privat gymnasium med vægt på it, idræt og internationalisering. Alle elever har bærbar computer, og it er et centralt værktøj i skolens kommunikation og pædagogik. Der udbydes morgentræning i fodbold og håndbold to gange om ugen. Gymnasiet er blevet til på initiativ fra personer i Brøndby IF og Brøndby kommune.

AF NATHALIE HALPHEN

BRØNDBY GYMNASIUM HAR to 1.g-klasser og to hold i mediefag (20 og 27 elever). At så mange har valgt mediefag, skyldes blandt andet, at de kun kan vælge mellem to kunstneriske fag, billedkunst og mediefag. Vi har oprettet fire studieretninger, hvoraf den ene indeholder engelsk-A, spansk-A og mediefag-B. Gymnasiets permanente lokaler, som vi skal leje af Brøndby IF, er først færdige næste skoleår og er desværre allerede nu annonceret forsinkede.

FACILITETER & Udstyr Det er anden gang, jeg starter mediefag op. Jeg savner selvfølgelig en fagkollega til at dele ideer, ansvar og erfaringer med. Til gengæld har jeg haft stor glæde af Per Helmers artikel om udstyr i CUT #079 koblet med min egen erfaring og "sunde fornuft".

Jeg synes, vi mangler en nuancering af og debat om fagets to niveauer (C og B), når det gælder udstyr. Det er simpelthen ikke alle skoler, der giver mulighed for at anskaffe sig det ideelle grej, specielt ikke når der er så mange hold som nu. Man føler sig lidt som fagets 3.-division, når man ikke kan leve op til de meldinger, der lyder fra flagskibsskolerne/-lærerne.

Privat Gymnasium Min virkelighed hedder, at vi er et privat gymnasium med et lille økonomisk

råderum, især det første år. Vi bliver holdt i kort snor af både bank og bestyrelse. Desuden har vi til huse i midlertidige lokaler, hvor der ikke er nogen faglokaler. Vi har derfor kun investeret i optageudstyr. Vi redigerer på en folkeskole/pædagogisk central på den anden side af vejen.

Med hensyn til optageudstyret har jeg foretaget de nødvendige men ikke ideelle indkøb. Jeg har fire "små" digitale videokameraer (Panasonic NV-GS150) inkl. stativer, to gode eksterne mikrofoner med boomstænger og vindhætter samt et lyssæt med tre lamper. Jeg håber at kunne supplere med flere lydsæt og sandsynligvis to ekstra kameraer næste år. Her vil jeg forsøge at argumentere for de lidt større kameraer til brug på B-niveau.

Redigeringen giver mig allerede nu grå hår i hovedet. Det er besværligt at benytte lånte lokaler når det gælder den praktiske planlægning og adgang til udstyret. Jeg er nødt til altid at være til stede, og jeg har ikke selv valgt redigeringsprogrammet, som er Pinnacles Studio 9. Det er brugervenligt men har sine begrænsninger.

Jeg udtænker i øjeblikket en nødløsning til forårets eksamensproduktion med indkøb af to eksterne bokse (med både software og videokort), som kan kobles til elevernes bærbare og to eksterne harddiske, så de kan

redigere videre derhjemme — på skolen eller hos sig selv. Næste år regner jeg med at få eget faglokale og vil så indkøbe redigeringsudstyr med et mere avanceret videoredigeringsprogram (f.eks. *Let's Edit* eller *Adobe Premiere*).

ELEVERNE 2/3 af vores elever er meget sportsinteresserede og har fortrinsvis valgt skolen grundet idrætsprofilen. Mange af dem har valgt mediefag og forventer "at lave en masse film" og "lære noget om it". Få af dem forventer at skulle analysere og endnu færre har en særlig filmfaglig interesse. Så her ligger en vedvarende pædagogisk udfordring: De er ellers villige med de kreative optageøvelser og lidt mere forbeholdne overfor redigeringsarbejdet. De er desværre dårligere til at passe på udstyret, end jeg nogensinde har oplevet før — det er måske en af priserne vi betaler for at have I.g-elever.

Nogle af vores elever er i perioder ude at rejse med deres sport i skoletiden, og vi arbejder derfor på at få integreret dette "planlagte fravær" i undervisningen — primært ved at give dem opgaver, de skal løse via internettet. I mediefag har jeg foreløbig givet små skriftlige eller interaktive øvelser. De fleste elever løser faktisk opgaven, men netadgangen er til tider et problem. Med det praktiske bliver det svært — jeg kan f.eks. ikke rigtig se det holdbare i at sende en enkelt elev, der skal til Hviderusland med U17-landsholdet, af sted med kamera og en relevant opgave.

UNDERVISINGENS INDHOLD Timerne i faget ligger med 2 x 60 minutter i lige uger og 1 x 60 minutter i ulige uger. Enkelttimen er svært at få noget ordentligt ud af. Efterårssemestret er planlagt således:

- 1) Intro til faget og dets begreber samt indledende analyse af forskellige citater fra fiktionsfilm.
- 2) Tre ugers parallelfagligt AT-forløb "Kropskultur" - i medie udlagt som "sportens fortælleformer" (nyheder og uddrag fra dokumentar): Genre, analy-

se, praktisk øvelse med bevægelse som omdrejningspunkt.

- 3) Kortfilm (analyse af *Eating Out* [Pål Sletaune, 1993], *Dobbeltspil* [*Double jeu*; Emmanuel Oberg, 1996], *Valgaften* [Anders Thomas Jensen, 1998]).
- 4) Bundet kreativ øvelse: Storyboard, optagelse og redigering på baggrund af en udleveret dialog fra en filmscene eller en litterær tekst

I forbindelse med AT-forløbet blev jeg nødt til at strække det ud over de tre uger. Jeg valgte at bruge en nyere dokumentar om FC Barcelona og har aldrig i min tid som medielærer oplevet en lignende umiddelbar interesse for stoffet: en billedkunstelev spurgte om lov til at være med i timen og resten sad fuldstændig opslugt, selvfølgelig med den slagside at ingen tog én eneste note til analysen.

I forårssemestret planlægger jeg et større filmforløb (genre, analyse, historie) og eksamensproduktionen.

ERFARING & FREMTID De udfordringer, jeg har mødt, har primært været af praktisk karakter. Ny skole og ny reform er en stor mundfuld på én gang. Mine pædagogiske overvejelser er knyttet til reformen: hvordan får man C-niveauet til at fungere optimalt med hensyn til faglige krav, elevernes manglende modenhed, den sparsomme undervisningstid, AT og balancegangen mellem antal forløb og fordybelse?

Det har været lidt overvældende at starte ud med reformen 1. august uden nogen forudgående planlægning. Oven i købet er vi grundet skolens størrelse meget få personer til at løfte opgaven. Men det er til gengæld spændende at være med til at skabe nyt og indgå i et helt friskt kollegialt samarbejde.

I fremtiden glæder jeg mig til B-niveauet og det videre arbejde med opbygning af mediefagets udstyr. Udviklingen af it og "fjernundervisning" samt samarbejdet med andre institutioner som f.eks. den lokale tv-station i Brøndby og IT-højskolen er andre spændende opgaver.

GYMNASIEREFORMEN -VELSIGNELSE ELLER...?

Jeg vidste, hvad jeg gik ind til: Jeg var med i den gruppe der skrev læreplanen for det nye mediefag, og gymnasiereformen har sandelig levet op til både mine forventninger — både de positive og de negative.

AF PER HELMER HANSEN

MIN KOLLEGA MORTEN og jeg er på det nye Ørestad Gymnasium, så vi skal ikke slås med den gamle gymnasiestruktur, og "plejer" er ikke bare død — han har aldrig eksisteret. Vi er ydermere begavet med en ledelse som ikke blot har styr på tingene, men som også er positiv på alle områder.

AT-PROJEKT Vi har fået mange hold, og de er fyldt helt op til rælingen med små 1.g.-elever. Pædagogisk har vi valgt den hårde linie: respekt for faget, respekt for lokale og udstyr, skrappe ordensregler med hensyn til drikkevarer ved udstyr og fødder på bordet og så lære det hele fra bunden. Men da vi jo skulle starte reformen et eller andet sted, havde ledelsen lagt projekt i AT fra dag et med mediefag som omdrejningspunkt.

Vi kunne altså godt glemme alt om omhyggelig introduktion til udstyr og arbejdsprocesser. Vi havde til gymnasiet til fælles brug i alle fag købt syv små kamera-sæt af den type, jeg egentlig afskyr (små handycams med alle indstillinger på auto og uden stativer). Eleverne fik et enkelt moduls introduktion til projektet, udstyret, gode råd, gruppeinddelinger og så bare i gang.

Det gik forbavsende godt. Jeg må indrømme, at eleverne løste opgaven fint, nemlig at lave to minutters

promotion for en bolig i Ørestaden med det formål at lokke folk til bydelen. Alle overholdt deadline (stort set), lokalerne summede af liv fra morgen til aften, og flere af programmerne blev rigtig gode.

UDSTYRSSTYKKE Efterhånden begyndte vores fags udstyr at ankomme. Vi har med ledelsens opbakning valgt at satse på en professionel løsning med store kameraer (JVC GY 5100), løse boommikrofoner i Softie, Manfrottostaiver, redigering med Let's Edit som basis og Edius som overbygning, opsat på to redigeringsgange. Redigeringen blev klar på et hængende hår under projektet, derimod ikke vores professionelle kameraer.

I vores organisering har vi valgt at have tallet syv som udgangspunkt for alle indkøb. Syv fordi en klasse typisk består af 28 elever, fire på hvert optagehold giver syv ENG-sæt og syv redigeringsstationer.

Projektet i AT viste klart at logistik bliver et af nøgleordene. Vi har som nystartet gymnasium måttet improvisere en lang række løsninger, men det står klart, at vi sigter mod en jernhård styring af brugen af apparatur. Vi kunne klare udlånet af kameraudstyr med et whiteboard, hvor vi lavede en registrering af hvert udstyr på alle ugens syv dage, suppleret med en logbog

til hvert kamera. Alligevel havde vi adskillige dage, hvor vi var i tvivl om hvor et eller flere kamerasæt befandt sig.

Vores mål er at alt skal registreres på edb (vi bruger Fronter), således at både ENG-sæt og redigering kun kan bookes på nettet. Afkrydsning af ENG-udstyr, når det forlader huset, skal derimod være i en logbog på papir, så logbogen følger udstyret. Det skal nævnes, at alt udstyr vendte tilbage, men der var hjerteflimmer undervejs.

Vores elever tog vel imod vores kritik af deres produktioner, men sjovt nok fik vi lærere kritik for ikke at have introduceret dem godt nok til filmsproget, til optageprocedurer mm. Det var tydeligt at mange elever var frustrerede over ikke at vide, hvordan de skulle formidle via filmsproget, det var jo det de havde valgt mediefag for at lære.

Så på Ørestaden tror vi stadig på metoden med ordentlig introduktion til filmsprog, teknik og procedurer, inden eleverne bliver kastet ud i produktion, men stadig med konstant vekslen mellem teori og praktiske øvelser i introduktionsfasen.

Reformens struktur betyder også, at nu hvor vi er kommet godt i gang, så holder vi pause til efter nytår, hvor eleverne har foretaget deres endelige valg. Det er ikke lige netop faglig fordybelse og sammenhæng i undervisningen, men det problem har alle fag jo.

REFLEKSION

Hvad har vi lært so far?

Vi har lært, at syv er nøgletallet.

Vi har lært at der kommer tryk på udstyret næste år, når der kommer ti nye klasser. Det betyder, at vi bliver nødt til at lave en årsplanlægning, så hver årgang har en periode med praktik, mens de andre årgange har teori. Hvis flere klasser skal have praktik i samme periode, skal de forskellige faser alligevel forskydes i forhold til hinanden, således at faserne i præproduktion, produktion og postproduktion ikke overlapper.

Vi har lært at hver produktionsgruppe skal have sit eget bånd. Hvert bånd mærkes tydeligt med klasse og

gruppenummer. Hver gruppe skal også have en fysisk base til papirer, bånd, materialer og rekvisitter, ligesom hver gruppe skal have en virtuel base på Fronter til arbejdsplaner, manus, produktionsplanlægning og båndjournaler.

Vi har også lært, at hver gruppe til hvert projekt skal have en pulje timer til henholdsvis ENG-udstyr og til redigeringsfaciliteter: vi har løseligt talt om noget i størrelsesordenen 6 + 6 klokketimer til pilotprojekt (6 optagetimer + 6 redigeringstimer), 15 + 15 timer til de større projekter på B-niveau og 24 + 24 timer til eksamensprojektet på henholdsvis C- og B-niveau med udstyr. Meningen er at eleverne skal tage stilling til f.eks. musikvalg, speak og klippertyme, inden de går i redigeringsrummet, og inden de beslaglægger de dyrebare ressourcer. Eleverne bestemmer selv, hvordan de placerer timerne, blot gives der nogle rammer for hvilke ugedage og i hvilket tidsrum, således at læreren ikke skal være til stede i døgndrift. Problemet ligger i styring og kontrol, og den tid kontrollen vil tage for læreren.

FREMTIDEN Tilbage står at finde ud af organisering af redigeringsfaciliteter:

Løsning et kunne være at bygge redigeringen omkring et antal løse harddiske. I princippet har hver gruppe så sin egen harddisk med alle råoptagelser og projektfiler; på computeren befinder sig kun redigeringsprogrammet. Fordelen er, at optagelserne befinder sig på den løse harddisk; andre kan ikke gå ind og slette optagelser og program, og hvis man ikke kan finde en ledig stationær computer med redigeringsprogrammet på, så tilslutter man sin løse harddisk til en bærbar computer med det lille *Let's Edit*, og så kører man. Man kan endda tage hele redigeringen med hjem. Ulempen er at løse harddiske er oplagte mål for tyveri — bærbare computere ligeså.

Løsning to kunne være at sætte redigeringscomputerne i netværk. Fordelen er prisbillighed i løsningen, stor fleksibilitet og fordelene af at kunne trække på fæl-

KLAR TIL OPTAGELSE PÅ ØRESTAD GYMNASIUM (FOTO: PER HELMER HANSEN)

les baser, f.eks. billeder, musikstykker og baggrunds- og effektlyde. Ulempen er, at elever kan komme til at lægge klip i en anden gruppes mappe og dermed slette den anden gruppes produktion og endda deres råoptagelser. Vi undersøger i øjeblikket mulighed for en log-in procedure med kodeord på samme måde som eleverne har til skolens almindelige netværk.

Endelig overvejer vi at indrette et tv-studie. Ved at bruge vores store ENG-kameraer skal vi "kun" investere i en billedmixer (der er løsninger helt ned til kr. 15.000,- men vi håber på at få lov til at købe den nye generation af rent softwarebaserede billedmixere der hedder Tristar [billig] eller VT4 [dyr] fra

firmaet Newtek), nogle monitorer og en form for intercom (samtaleanlæg), samt nogle faste projektører. Det vil give en spændende dimension til faktaproduktionen med masser af arbejdspladser og muligheder for at kombinere studieproduktion med ENG-produktion. Det vil også give mulighed for at oprette sin egen tv-station, idet Newteks udstyr kan streame direkte til nettet, samtidig med at det kan levere output til båndmaskine og interne monitorer. Prøv at kigge på Newteks løsninger på nettet (www.istudiostv.com), specielt den lille Tristar giver valuta for pengene.

Så vidt er vi på Ørestaden: højt humør, masser af planer, mange små elever og lange arbejdsdage.

MICHAEL MOORES METODE

De kunstneriske fag var fra start dømt ude af almen studieforbereelse på Roskilde Katedralskole, men pludselig opstod der akut behov for, at mediefagslæreren tog tre-fire timer med "et-eller-andet" i forbindelse med sandt/falsk-ømnet. Det udmøntede sig i et ultrakort "forløb" om Michael Moores dokumentar *Bowling for Columbine* (2002). Mens det faglige indhold bestemt kunne have været højere, var det ikke desto mindre en succesrig præsentation af faget og fagets metode.

AF MARTIN HOULIND

EN FORMIDDAGS UNDERVISNING er ikke meget tid til en ordentlig gennemgang af dokumentargenren. End ikke en kærlig auteur-behandling af Michael Moores film og tv-serier kan det blive til. Men fokuserer man på en enkelt film som *Bowling for Columbine* og bruger den som springbræt til en diskussion af Michael Moores filmiske metode, er det pludselig mere overkommeligt.

Man kan koncentrere sig om enkeltdele i filmen og gå i dybden på en måde, så man også får berørt nogle æstetiske begreber, og får eleverne til at forholde sig analytisk og kritisk til det, de ser. Hvor meget af *Bowling for Columbine* er egentlig fiktionskoder — hvor lidt faktakoder?!

UBEKENDT MÅLGRUPPE Min situation var ret kaotisk. Jeg skulle undervise I.F i mediefag i fire sammenhængende timer uden mulighed for at give lektie for eller indlede noget én dag og afslutte det senere. Derudover var undervisningen handicappet fordi kun en tredjedel af klassen har mediefag — kun en tredjedel havde kendskab til den grundlæggende filmterminologi.

Derfor huggede og stjal jeg fra Horsbøl & Harboes indledende afsnit i bogen *Den iscenesatte virkelighed: Fra nyheder til reality* (Systime 2004). Her tog jeg de letteste filmæstetiske og -dramaturgiske begreber og smed på en OHP; via et nyere indslag fra *Tv-avisen* og et citat fra spændingsfilmen *The Game* (David Fincher, 1997) gennemgik jeg begreberne og forskellen på fiktions- og faktakoderne, som de ridses op af Horsbøl & Harboe.

Efterfølgende tog vi en kort troværdighedsdiskussion og snakkede om, hvorfor *Tv-avisen* så sjældent pepper deres indslag op med flere indstillinger i skævt frøperspektiv, underlægningsmusik, *suspense* og *lowkey*-belysning af studieværten.

GRUPPEARBEJDE OM METODEN I anden time blev eleverne delt ind i grupper med mindst én mediefags-"ekspert" i hver, som kunne hjælpe de andre. Eleverne fik at vide at de skulle holde øje med fakta- og fiktionskoderne og tage notater, mens vi så et længere uddrag af *Bowling for Columbine*.

Bagefter var der gruppearbejde om nedenstående spørgsmål og til sidst opsamling i plenum, hvor vi naturligvis rundede af med at snakke om Michael

BOWLING FOR COLUMBINE (FOTO: SANDREW METRONOME FILMDISTRIBUTION)

Moore's dobbeltmoral i hans metodevalg; han argumenterer for det amerikanske samfunds overfladiske tilstand og sensationsprægede medier — men han er præcis lige så overfladisk og sensationspræget i sin egen metode. Nogen vil sige utroværdig...

Spørgsmålene var udtænkt med progression for øje — fra det beskrivende over det analyserende til det vurderende:

1. Beskriv Michael Moores dokumentarmetode:
 - a Hvilke faktakoder bruger han?
 - b Hvilke fiktionskoder?
2. Hvordan fremlægger Michael Moore sin bevisførelse? Hvordan forsøger han at overbevise os om at hans påstande er sande?
 - a Giv eksempler på scener, hvor han bruger faktakoder i sin bevisførelse.
 - b Og fiktionskoder.
3. Sammenlignet med Tv-avisen og andre "troværdige" (nyheds)medier, som vi i hovedreglen kan stole på, hvor troværdig vurderer du så Michael Moores

dokumentarmetode er?

- a Argumentér for din holdning og giv eksempler.
4. Hvorfor har Michael Moore valgt denne dokumentarmetode, når han sagtens kunne have grebet sin historie/sag/emne helt anderledes an?

EXTENDED REMIX Det kunne have været spændende (også for eleverne er jeg sikker på) at udvide med en perspektivering til den danske tv-serie *Klovn* (Casper Christensen & Frank Hvam 2004-2005) og gå den modsatte vej med Horsbøl & Harboes fiktions- og faktakoder: Hvor mange faktaingredienser er der i *Klovn*, og hvad er effekten i forhold til andre sitcoms?

Selv om vi ikke nåede at berøre denne vinkel på emnet, var effekten af Michael Moore-timerne bestemt givtig: Eleverne var optagede af både filmen og især den æstetiske analyse. De fire timer gav dem et godt indblik i mediefaget og dets metode, og efterfølgende var der flere af de ukendte elever, der tilkendegav deres interesse og ærgrelse over deres valg af andet kunstnerisk fag.

Og så smilede mediefagslæreren.

UD PÅ NETTET

Gymnasiereformen har givet anledning til en række hurtige udgivelser, der forsøger at udfylde gabet mellem de nye læreplaner og den praktiske undervisning. I Sønderjylland har tre mediefagslærere (som på det tidspunkt dog underviste i film og tv) sat sig sammen for at give et bud på en grundbog i mediefag på C-niveau med titlen *Mediefag.dk*.

AF BJØRN GUDMUNDSEN

TITLEN *MEDIEFAG.DK* SIGNALERER, at der er knyttet en webside til udgivelsen, og udtrykker en ambition om at blive grundbogen i faget, en position som Katz & Poulsens otte år gamle *Fokus* hidtil har haft i forhold til film og tv på C-niveau efter den gamle bekendtgørelse.

Bogen er inddelt i fire kapitler med overskrifterne "TV", "Filmens historie", "Filmanalyse" og "Visuel medieproduktion".

TV Kapitlet om tv redegør kort for ejerskab og økonomi samt programpolitik for DR, TV2 og TV3; derefter omtales programfladen generelt og medieforbruget belyses via forskellige statistikker under den noget misvisende overskrift "Tv-genrer og tv-fortælleformer".

Nyhedsudsendelserne kommenteres over et par sider, hvorefter der følger et lidt længere afsnit om tv-dokumentaren og de forskellige undergenrer: den dybdeborende, den observerende og den dramatiserede dokumentarisme samt reality-serien, reality-magasinet og reality-showet. Forskellige fortælleformer omtales under den lidt diffuse overskrift "Det enkelte dokumentarprogram".

Afsnittet rundes af med præsentationen af to skematiske analysemodeller til henholdsvis nyhedsudsendelser og dokumentarprogrammer. Den øvrige del af programfladen omtales ultrakort, ligesom analyserne af tv-serien og tv-føljetonen.

FILM Kapitlet om filmhistorie er delt op i tre underafsnit om henholdsvis international film, amerikansk film og dansk film. Afsnittet om international film

består af en kortfattet oversigt over filmens udvikling fra 1895 til i dag (tre sider) og de vigtigste strømninger fra ekspressionisme til Dogme 95 (to sider).

Afsnittet om amerikansk film lægger hovedvægten på en beskrivelse af Hollywoods udvikling fra storhedstiden i begyndelsen af 30'erne og frem til studiesystemets sammenbrud i 50'erne over The New Hollywood i 60'erne og frem til Hollywood i dag. Independent-filmen omtales kort og endelig omtales animationsfilmen i 90'erne.

Afsnittet om dansk film beskriver produktionsforholdene i dag og nævner, at "Det danske kulturministerium mener, at filmproduktion er en vigtig del af vores kultur på linie med for eksempel teater og musik, hvorfor der årligt afsættes midler på finansloven til produktion af film" (s.48). Her bliver der efter min mening talt ned til eleverne, samtidig med at baggrunden for støtteordningen forsimples unødigt. Den nye bølge (fra 1996 og frem) og Dogme 95 omtales særskilt, hvorefter der følger en mere generel karakteristik af det danske filmmiljø og lidt om markedsføring og lancering af filmene. Afsnittet slutter med nogle overvejelser over dansk films fremtid.

Kapitlet om filmanalyse redegør først for de filmiske virkemidler. Forskellige dramaturgiske modeller omtales og beskæring, perspektiv, billedkomposition, farver/lys og kamerabevægelser forklares. Principperne for kontinuitetsklipping og montageklipping gennemgås ligesom klipningens betydning for den filmiske tid omtales. Til sidst behandles filmens lydside. Derefter gennemgås fire forskellige analysemodeller: genreanalysen, auteuranalysen, den historiske filmanalyse og percep-

tionsanalysen. Kapitlet afsluttes med et særskilt afsnit om analyse af dokumentarfilm og dokumentariske fortælleformer.

PRAKSIS Kapitlet om medieproduktion er delt op i et afsnit om produktion af fiktion og et afsnit om produktion af fakta. I begge afsnit behandles de forskellige faser fra idé til screening med den forskel, at omtalen af synopsis, manuskript, storyboard og drejebog kun findes i afsnittet om fiktion, mens research kun omtales i forbindelse med faktaproduktioner.

Som eksempel på en faktaproduktion er udgangspunktet en traditionel, journalistisk dokumentar. Dette er måske af pædagogiske grunde forståeligt, men når man ser på udviklingen inden for dokumentargenren i de senere år, kunne man eventuelt have valgt en mere åben tilgang til faktagenren.

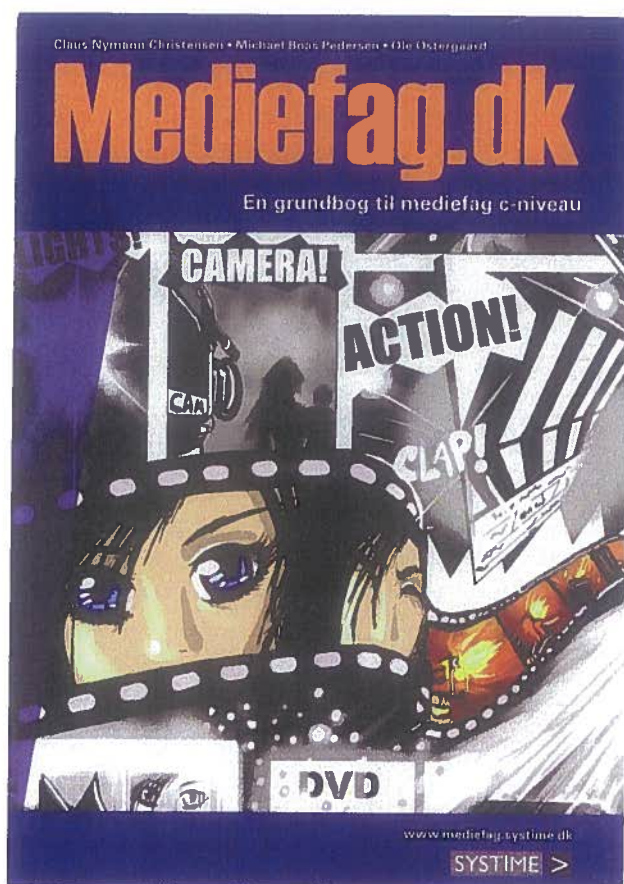
STIKORD & ORDBOG *Mediefag.dk* indeholder ud over brødteksten en lang række faktabokse i tilknytning til de enkelte afsnit. Placeringen af disse er ikke altid lige indlysende. F.eks. er en faktaboks om Cannes-festivalen anbragt i forbindelse med omtalen af amerikansk film og animationens årti. Det er med til at give udgivelsen et noget rodet præg, fordi placeringen af en række oplysninger i selve brødteksten også kan forekomme tilfældig.

Dette problem kunne delvist være afhjulpet med et stikordsregister, så det var muligt på den måde at finde frem til de ønskede oplysninger, men helst skulle man nok have givet sig tid til en mere grundig redigering, før bogen blev sendt ud på markedet.

En nyskabelse i forhold til *Fokus* er den tilhørende webside til *Mediefag.dk*, som er tilgængelig for alle. Den indeholder en række relevante forslag til forskellige elevaktiverende opgaver med udgangspunkt i konkrete filmeksempler, supplerende oplysninger til de enkelte afsnit, en række gode links og en ordbog over filmsprogets terminologi.

Personligt ville jeg foretrække, at ordbogen var anbragt i selve udgivelsen, så man ikke behøvede at gå på nettet for at finde ud af, hvad en wipe er. Og jeg ville nok også have set mine arbejdspapirer lidt grundigere

igennem, inden jeg lagde dem ud på nettet og f.eks. have luget lidt ud i de "44 gode råd om filmproduktion i tilfældig rækkefølge", hvor råd nr. 22 lyder: "Ryd op efter jer — også i køkkenet!"

Claus Nymann Christensen, Michael Boas Pedersen
og Ole Østergaard
Mediefag.dk — En grundbog til mediefag c-niveau
Systime 2005
122 sider
Kr. 175,- (inkl. moms)

SMS, MSN MM.

Når nye medier fortæller er ikke en bog til mediefag, men i disse tider, hvor tværfagligheden er en nødvendighed, og hvor vi indgår i diverse AT-forløb kunne man måske tænke sig, at denne bog kunne finde anvendelse.

AF BARBARA TVEDE HANSEN

HANGHØJ & KNUDSEN ønsker med *Når nye medier fortæller* at fokusere på "spændingsfeltet mellem samtidslitteratur og de nye mediers udtryksformer". De vil give et dybdegående indblik i de nye måder at kommunikere på gennem internettet, sms, chat, e-mail og endelig også de nye fortællemetoder i interaktive fiktioner, noveller, lyrik og computerspil.

INDHOLD Bogen er opdelt i fire kapitler. Første kapitel, "Den litterære computer", beskæftiger sig selvagt med den litterære computer, hvor der bliver tegnet et rids af computeren og litteraturens fælles historiske udvikling. Udgangspunktet er den digitale litteraturs hybride former og den visuelle poesis udvikling fra 1960'erne.

Andet kapitel, "Frihed og forførelse", beskæftiger sig med hypertexten og hyperfiktionen. Derudover giver det eksempler på litteratur, hvor læseren bliver inddraget som aktiv medskaber af historien. Desuden bliver der set på interaktive fortællinger, der anvender andre medieformer som radiodrama, film og teater.

Tredje kapitel, "Spil og fortælling", giver et indblik i computerspillets forskellige fortælleformer. Der gives forskellige eksempler på spilgenrer som action, adventure, simulation og strategi.

Endelig omhandler fjerde kapitel, "Den talende skrift", de nye kommunikationsformer, der er opstået i kølvandet på de nye medier. Der belyses, hvordan e-mail, sms og chat er med til at definere nye former for fællesskaber og påvirke brugerens sproglige udtryk.

Bagerst i bogen findes et kapitel med tværgående opgaver samt et kapitel med ordforklaringer på de nye begreber — cyberspace, collage, generativ poesi, hypertext mm.

Til bogen er der også en flot hjemmeside, der indeholder links til bogens eksempler. På den måde kan læseren selv opleve og udforske eksemplerne via en computer og få et meget bedre udbytte af materialet.

ELEVVIDEN & LÆRERVIDEN Idéen med et kapitel med ordforklaringer på de nye begreber er i og for sig en meget god idé, men jeg tvivler på, at eleverne vil nyde godt af det. Begreber som brugerflade, cyberspace og emotikon er nutidens elever vokset op med og bruger dem ofte uden at tænke nærmere over det. Derfor synes en definition af disse begreber og mange andre unødvendige og overflødige, men for læreren vil dette kapitel helt sikkert være en stor hjælp.

Kapitlerne er bygget meget ens op: Det starter med en teoretisk, historisk afgrænsning af nogle begreber, og hvert afsnit afsluttes med forskellige tekster fra danske forfattere, der skal illustrere og tydeliggøre den nye genre eller den nye kommunikationsform, der er blevet introduceret forudgående. Til hver af de danske tekster har forfatterne udarbejdet nogle spørgsmål.

Den historiske og teoretiske afgrænsning af f.eks. hypertexten er god, men alt i alt når forfatterne aldrig i dybden i deres gennemgang og det er ærgerligt. Forfatterne kommer med en del referencer til forskellige film og andre udenlandske skønlitterære forfattere uden

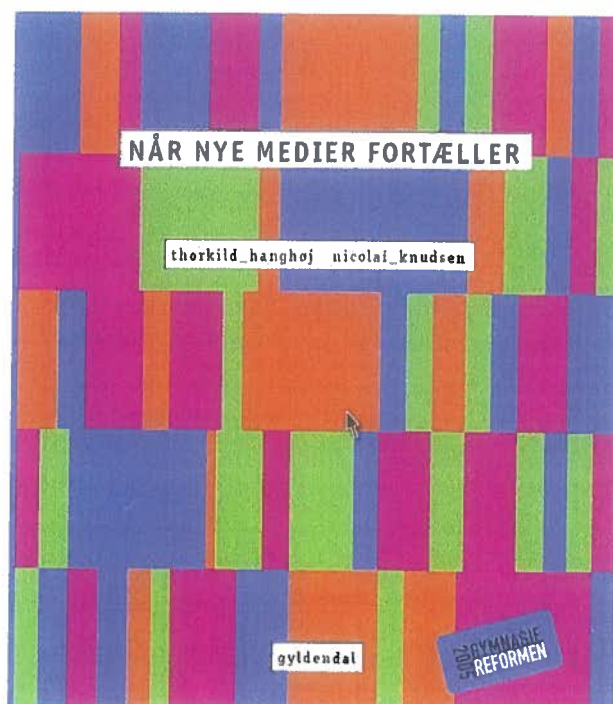
at give et grundigt indblik i, hvad vi skal bruge disse intertekstuelle referencer til.

FOR SENT Bogens grundlæggende problem er, at den i sin introducerende afgrænsning ofte forklarer noget, som eleverne godt er klar over. Det bliver især tydeligt i kapitlet, der omhandler de nye kommunikationsformer, som f.eks. chat, sms og e-mails. Informationerne og den teoretiske afgrænsning er faktisk i orden, men det er helt sikkert noget, eleverne synes er en naturlighed.

Overordnet er intentionerne fra forfatterne meget gode, og der er blevet lagt en masse arbejde og energi — ikke mindst i den flotte hjemmeside — men jeg kan ikke komme udenom at denne bog er udkommet fire-fem år for sent. Den er bare ikke up-to-date mere. Desværre.

Et andet problem er de spørgsmål, der er tilknyttet de enkelte danske tekster. De er i og for sig gode og velovervejede, men alt i alt er de ikke særlig ambitiøse. Man kan godt forvente lidt mere af eleverne — især når det gælder noget som de nye medier og de nye kommunikationsformer, hvor eleverne er meget kompetente, vidende og bedre brugere end vi. Den helt store anke ved disse spørgsmål er dog, at der mangler en analytisk dimension i dem. Spørgsmålene forbliver på det beskrivende plan — og det er for lidt!

For mig at se bliver det svært at anvende denne bog i f.eks. tværfaglige forløb, men jeg kan ikke svare på, om en dansklærer vil have glæde af enkelte dele fra bogen. Dog kan jeg sige, at *Når nye medier fortæller* alt i alt lever op til sit eget forord: "Denne bog leverer analyseredskaber til at forstå de nye mediers fortælleformer, hvor læseren eller spilleren selv er med til at forme historiens forløb. Bogen giver overblik over de forskellige interaktive genrer og placerer dem i en bredere sammenhæng." Og så er det, at jeg spørger mig selv, især med henblik på den nye reform og alle de glæder, den medfører: Burde man ikke kræve lidt mere?

Thorkild Hanghøj & Nicolai Knudsen
Når nye medier fortæller
Gyldendal, 2004
194 sider
Kr. 217,50 (inkl. moms)

KORTFILM & NORDKRAFT

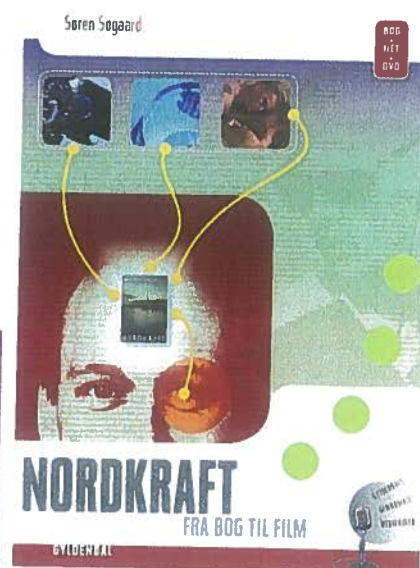
AF TINE JACOBSEN

DEN KORTE FILM er skrevet til grundskolens ældste klasser og ligger efter min mening under niveauet for både C- og B-niveau i gymnasiet. Som titlen antyder, drejer det sig om korte film med en spilletid på under en time. Alle filmene er danske, og der er både fiktion og dokumentarfilm blandt titlerne. Den er udgivet sammen med to videobånd med de 20 film, som omtales i bogen. I bogen omtales filmene med et kort handlingsresume, hvorefter der gives to slags opgaver til filmene. Den ene type (de røde opgaver) er de kreative, hvor der arbejdes med øvelser til synopsis, storyboard og produktion. De blå opgaver omhandler iagttagelser i de enkelte film. Bogens sidste afdeling er en gennemgang af de filmiske virkemidler generelt, og denne del kunne bruges i et introduktionsforløb til C-niveau. Bogen vil kunne bruges som inspiration i et introduktionsforløb, men vil hurtigt blive for elementær for vores valgholdselever, specielt i et forløb om kort/novelle-film.

NORDKRAFT — FRA BOG TIL FILM er skrevet som en studiebog til hovedværkslæsning i dansk og sammenligner roman og film med fokus på at klarlægge forskellene på de to værkers form og indhold. Den er oplagt til brug i projektarbejde med mediefag og dansk, eller bare tværfagligt samarbejde mellem de to fag. Evt. som del af et forløb om dansk film. Bogen starter med to afsnit om fortælle typer: ét der omhandler romaners fortælle muligheder og dernæst films ditto. Der gives gode eksempler fra bogen og filmen. Næste del af bogen er et handlingsreferat af romanen, der arbejder sig hen mod forskellige tolkningsmuligheder. Der er desuden en lang række anmeldelser af romanen fra dagblade med henvisninger til hjemmesider, hvor mere kan læses. Det samme sker så efterfølgende for filmen, og der er gode billedeksempler i denne del af bogen, der dog bør udbygges med scener fra filmen i en gennemgang. I de sidste dele af bogen er der fokus på en sammenligning af de to værker og specielt Marias intro i filmen og bogen omtales, idet filmens særlige sprog er markant i denne scene. Der er gode ideer til opgaver i bogen, som arbejder meget med filmiske virkemidler. Bogen afsluttes med et minilex, der er overflødig for elever med mediefag, men som er overskueligt og godt for danskelever, der ikke har arbejdet med film tidligere. Alt i alt en meget anvendelig bog, hvis man vil arbejde med Nordkraft som roman og film.

Henrik Poulsen
Den korte film
Gyldendal, 2005
64 sider,
Kr. 123,75
(inkl. moms)

Søren Søgaard
Nordkraft
- fra bog til film
Gyldendal, 2005
112 sider
Kr. 161,25
(inkl. moms)

TRICK OR TREAT!

I anledning af Halloween bringer vi lidt inspiration i form af Marcus Wagners lille kortfilmsperle *Freakshow* på den anbefalelsesværdige samling *Spooks & Creeps*, der fås på amerikansk dvd.

AF MARTIN HOULIND

FREAKSHOW ER ÉN ud af seks kortfilm på *Spooks & Creeps*, der, som titlen antyder, svælger i gys og gru men uden blod i stride strømme. Her er ikke dømt splat men stemning skabt på god gammeldags filmisk manér med lys, skygger, kameraindstillinger, klipning, musik osv.

Derfor er samlingen og *Freakshow* ganske anvendelig til først og fremmest at repetere/afprøve elevernes filmterminologi; indirekte kan flere af filmene på *Spooks & Creeps* dog også fungere som inspirationskilde for eleverne og vise, hvordan man kan optimere sit spændings/gyserplot og gøre det mere væmmeligt ved at arbejde seriøst med det æstetiske udtryk.

Flere af filmene kan desuden give et fingerpeg om, hvilke historier der egner sig til film af fire minutters varighed. I *Desserts* finder Ewan McGregor en flødeskumskage på en øde strand og bliver offer for et glubsk søuhyre, der åbenbart har brugt kagen som madding. Reelt varer filmen under to et halv minut! (Inklusiv fortekster og creditliste ca. fire minutter.)

FREAKS *Freakshow* er noget længere og mere kompleks i sin dramaturgi og æstetik; inklusiv creditliste varer den godt ni minutter.

Basalt set handler den om to børn, Sarah og hendes lillebror Joey, der er på besøg i et syret tivoli i anledning af Halloween. Sarah er klædt ud som en sort kat og Joey som græskar; Sarah er vild efter at se nogle ægte "freaks", mens Joey kun er interesseret i at få så meget slik i posen som muligt. De to møder mr. Fingers, der ejer tivoliets sideshow, som udstiller besyn-

derlige personer (en kvinde med skæg; en mand der kan hamre søm i hovedet mv.); da Sarah fornærmer ham ved at bruge ordet "freak" bliver de forment adgang, og børnene må finde bagindgangen til etablermentet. De bliver væk fra hinanden i mørket, og lille Joey møder igen mr. Fingers, der lover ham masser af slik, men med den lille hage at: "For every treat / You do not eat / You must give me a treat in return". Til sidst er Joey blevet stopmæt og kan ikke få mere ned, og mr. Fingers vender tilbage med en økse og afslører årsagen til sit navn: Han vil hugge en af Joeys fingre af, hver gang Joey nægter at spise et stykke slik. Joey fortsætter med at spise og spise og spise... Og da Sarah endelig finder frem til sin lillebror og mr. Fingers, er Joey blevet forvandlet til det 11. misfoster i sideshow-samlingen — græskardrengen! Storesøsteren løber skrigende væk...

DRAMATURGI *Freakshow* passer som fod i hose med berettermodellen med indlagte plot points og tre akter. Det er tydeligt at anslaget slutter, når porten smækker i bag børnene, og at *point of no return* kommer, når Joey indser, hvad aftalen med mr. Fingers egentlig går ud på. Klimaks ligger naturligvis, da mr. Fingers hugger ud efter Sarah med øksen, og hun løber skrigende bort.

Der er desuden mulighed for at analysere børnenes ydre mål og indre udvikling (jf. Trine Breums *FILM — fortælling & forførelse 2* [Frydenlund, 2004]): Sarah og Joeys rejse igennem *special world* foregår helt bogstave-

FRAMEGRABS FRA FREAKSHOW

ligt inde i sideshowets mørke, skumle gange. Sarahs ydre mål er naturligvis at hun vil se nogle ægte "freaks", mens Joey bare vil have slik — man kan sige, at de begge får som ønsket og fortjent: Sarah kommer helt tæt på misfostrene til sidst med lillebroren Joey som det 11. misfoster i samlingen; Joey får alt det slik han kan spise og mere til. Den indre egenskab som begge børn lærer undervejs er mådeholdenhed — Sarah lærer at styre sit begær efter "freaks", mens Joey lærer at styre sit begær efter slik. Men eftersom dette er en gyser med fatal udgang sker denne indre erkendelse selvfølgelig for sent...

Andre dramaturgiske muligheder handler om set up—pay off, antydninger og varsler. Her spiller bl.a. børnenes kostumer en vigtig rolle: Joey er klædt ud som et kæmpestort græskar, mens Sarah er klædt ud som en sort kat (der naturligvis bringer ulykke)! De tydeligste set up—pay off er dog forbundet med mr. Fingers navn og børnenes ydre mål.

ÆSTETIK Marcus Wagner har arbejdet meget med lys og farver i *Freakshow*. I starten er mr. Fingers tydeligt belyst nedefra, så hans ansigt fremstår uhyggeligt og fordrejet, selv om farvetoningen er varm og indbydende. Da Joey senere møder ham inde i sideshowet, er farverne tydeligt koldere — lowkey-belysningen er hvidlig, nærmest blålig, på mr. Fingers og

resten af misfostrene — mens børnene vedbliver at være mere realistisk belyst uden markante skygger og filtre. Symptomatisk for Joey udvikler han sig dog fra at være realistisk velbelyst til at være en sort skygge på en nøgen væg i filmens slutning; han opsluges af mørket!

Visuelt fremhæves de dynamiske, diagonale linjer i billeder ved at placere kameraet i både frø- og fugleperspektiv. Desuden benytter filmen sig af en ekstrem vidvinkel, når vi f.eks. ser begivenhederne fra Joeys subjektive point of view. Det gør mr. Fingers og hans "freaks" endnu mere ubehagelige at se på, når de henvender sig til Joey med chokolade.

Den største udfordring ved *Freakshow* er at filmen er klippet umanerligt hurtigt i visse sekvenser, men det er naturligvis fordi det skal gå hurtigt og virke ubehageligt og forvirrende, fordi det er sådan Joey har det, når han f.eks. tvinges til at blive ved med at spise chokolade. Derudover bruges der montageklipping til at forkorte tiden i sideshowet og til at gøre Joeys slikindsamling til en ubehagelig affære; slikket klippes sammen med ultranærbilleder af Joeys umættelige mund med chokolade smurt grundigt ud over læberne samt lynhurtige blålige ultranærbilleder af maskindele, mursten, en økse der slibes mv. Hen i mod slutningen bruger filmen også krydsklipping til at skabe suspense med hen-syn til om Sarah når at komme lillebroren til undsætning.

Lydsiden domineres af musik gennem stort set hele filmen. I tivoliets *ordinary world* er det den velkendte men lidt skingrende tivoli/cirkus-agtige incidentalmusik, der kører på lydsporet; i sideshowets *special world* er det en ubehagelig, stemningsskabende underlægningsmusik. Effektyd er der desuden masser af — den er bl.a. med til at fremhæve klipningen, så sidstnævnte springer mere i øjnene og virker ekstra hektisk.

GRUPPEARBEJDE Det er en uoverkommelig opgave for eleverne i såvel 1.g som på valghold i 2.g-3.g at holde øje med alle disse filmiske elementer, men man kan jo dele filmanalysen ind i mere overkommelige områder som f.eks.:

- berettermodel og plot points
- *set up*—*pay off* og *suspense*
- kameraindstillinger
- klipning
- farver og lys
- lyd

Dernæst kan man dele holdet ind i grupper, der tager sig af hver sit område, udstyre dem med filmen på dvd eller vhs og give dem en halv til en hel time til at analysere og kommentere filmen ud fra deres lille område — evt. med noter som kan deles med resten af holdet, når de holder deres gruppeoplæg for hinanden.

Spooks & Creeps fås på amerikansk dvd på www.laserdisken.dk til kr. 149,- inkl. forsendelse. Dvd'en indeholder følgende kortfilm — desværre uden danske eller engelske undertekster:

- *Freakshow* (Marcus Wagner, 1999 [9 minutter])
- *Desserts* (Jeff Stark, 1998 [5 minutter])
- *Doppelganger* (Michael Horowitz & Gareth Smith, 2001 [14 minutter])
- *A Fate Foretold* (Rick Nahmias, 2000 [21 minutter])
- *Reducing Stanley* (Mike Harvkey, 1997 [25 minutter])
- *Holiday on the Moon* (Sam Bozzo, 1994 [18 minutter])

På <http://marcuswagner.net> kan man læse mere om *Freakshows* instruktør og se hans produktioner i .mov-format. Både *Freakshow* og hans anden kortfilm *Just Stay Home* er tilgængelige.

VELKOMMEN TIL REFORMLAND

Velkommen til reformland, kan man vist godt kalde den nuværende periode af vores gymnasielærerliv. Jeg ved ikke, om vi medielærere knokler mere end de andre, men mange har i hvert fald fået mere end nok at se til og en del at slås for og måske også med.

AF HANS OLUF SCHOU

JEG VIL I denne spalte tage nogle af problemstillingerne op, som er relevante i den nuværende reformsituation. Flere har allerede været berørt på SkoleKom-konferencen, som jo er vores daglige oplysnings- og debatforum, og der kan man så holde sig orienteret, til CUT udkommer igen.

STUDIERETNINGER Jeg vil starte med studieretningerne, hvor vores fag jo tilsyneladende har haft en del medgang. Vi er kommet med i mange retninger, og jeg tror også vi er repræsenteret i mange af det kommende års udbud.

Fra reformens start var der jo en del diskussion af, hvordan studieretningerne skulle fremtræde, hvilke navne de skulle have — ja, hvordan de skulle sælge varen, som vist en del skoler havde tænkt det. De havde tænkt det så meget, at studieretningerne blomstrede og skød knopper i alle retninger. Nogle gymnasier kom op på omkring de 30 studieretninger, og det kunne vist alle se var mere show, end det var den reelle verden.

Kritikken mente, at man skulle undgå det, de kaldte de eksotiske retninger. Det er derfor blevet sådan, at skolerne kun skal udbyde de to fag på højeste niveau i

studieretningen og oplyse, hvilke fag der kan komme på tale som tredje studieretningsfag — og studieretningen må kun navngives efter de to "hovedfag". Og som *Gymnasieskolen* skrev, så er det forbudt at markedsføre "eksotiske" studieretninger som f.eks. "formidling og journalistik". Så jo, der er nogen der mener, at noget med medier er eksotisk.

Det mener vi selvfølgelig ikke, det er. Tværtimod er mediefag et meget relevant fag i gymnasial sammenhæng. Både fordi det er yderst vigtigt at eleverne opnår en stor indsigt i mediernes måde at arbejde og manipulere på — en vigtig brik i nydefineringen af, hvad der forstås ved moderne almen dannelse. Men også fordi vi i mediefag arbejder med de store elektroniske fortællinger, som udgør så vigtig en del af de unges forståelse af verden i dag. Og endelig fordi mediefag er så smidig og velfungerende en samarbejdspartner i mange flerfaglige sammenhænge — hvad enten det gælder studieretninger eller AT.

Jeg synes, der er mange gode argumenter for at mediefag permanent bør have en central plads i udbudet af studieretninger, og jeg synes vi, sammen med de andre kunstneriske fag, bør have en meget mere klar og tydelig tilstedeværelse i forbindelse med AT. Jeg kan slet

ikke forstå det, hvis rektorer ikke vil lytte til sådanne argumenter — ud over det indlysende argument, at eleverne er vilde med vores fag.

ALMEN STUDIEFORBEREDELSE AT er jo et helt centralt element i den ny gymnasiereform, og det er nok også det element, der er blevet brugt flest kræfter og timer på at indholdsudfylde og organisere. Jeg ved, det er grebet temmelig forskelligt an ude på skolerne, men alligevel også med en del forløb og projekter, der går igen. Jeg ved ikke præcist, hvor mange steder mediefag er med i de tre-fire projekter, der udgør AT i grundforløbet.

På Viby Amtsgymnasium og HF, hvor jeg selv har været med til at planlægge og indholdsudfylde AT-forløbene, har det første forløb handlet om “den medieskabte virkelighed”, og her har det været mediefag, der var først på banen, og vi tog os af at introducere en elementær næranalytisk tilgang til arbejdet med et dokumentarprogram. Ud over mediefag som hjælpefag var det dansk, engelsk og matematik, der var de involverede fag, og de to programmer, der var udgangspunktet var *Lykketoft finale* (Christoffer Guldbrandsen, 2005) og *Bowling for Columbine* (Michael Moore, 2002). Eleverne skulle bruge matematikken til at arbejde med tal og grafer og sandhed i forbindelse med de politiske udtryk, der fremkommer i programmerne. Vi havde nogle skemamæssige problemer, men ellers kom det til at hænge nogenlunde sammen. Kun nogenlunde fordi det var det første forløb, og fordi vi f.eks. ikke kunne overvære hinandens timer. I elevernes evaluering stod mediefag pænt som en samlende faktor, og det hjalp meget at de involverede dansklærere overværede og deltog i de timer, hvor vi medielærere introducerede analysen.

Mine erfaringer er altså positive omkring dette forløb. Vi er ikke med i flere projekter i grundforløbet,

men det er så to af de andre kunstneriske fag. Men jeg vil helt klart satse på at få faget med næste år og nok også endnu mere integreret i et forløb.

Jeg har ikke regnet på noget med timetab i denne forbindelse, men jeg mener heller ikke man i et større perspektiv kan bruge det udtryk, selv om en del forhold omkring reformafvikling- og udbytte nok ikke er på plads endnu. Men der er helt klart et behov for at få de kunstneriske fag tydeligere placeret i forhold til grundforløb og AT.

MEDIEFAG-C Mediefag på C-niveau er selvfølgelig ikke uproblematisk.

Hvis vi tager det herfra, hvor vi indtil nu er kommet, så kan jeg allerede nu se, at det kan blive svært at nå alle de intentioner, der er lagt ned i læreplan og vejledning. Jeg har selv et blandet hold, og det vil sige med elever fra tre forskellige klasser, og den første periode har været lidt forvirrende, fordi ikke alle elever har været der hver gang, så det har været svært at holde kontinuiteten. Det har også været svært at holde et acceptabelt niveau med hensyn til det praktisk-produktionsmæssige, hvor vi hidtil kun har kunnet nå en lille reklameøvelse. Men entusiasmen hos eleverne har ikke fejlet noget, og vi er nu på vej ind i en roligere fase. Vi skal i gang med et lille gyserforløb, og de sidste fire uger op til juleferien skal de så lave en lidt større produktion af et-to minutters varighed. Vi har 90 C-niveau-elever.

En af de svære øvelser for os lærere er jo at finde det rigtige niveau. Ikke at holde niveauet nede, som det er blevet sagt, men at finde et andet niveau, som der jo så i mange tilfælde kan bygges videre på, når en del elever tager faget på B-niveau. Men vi skal også finde et godt og acceptabelt C-niveau, som både vi og ikke mindst eleverne synes er sjovt og lærerigt. Hvordan denne øvelse lykkes viser sig i den daglige undervisning,

men ikke mindst til eksamen vil det manifestere sig.

Jeg vil ikke skrive så meget om eksamen i denne omgang, men det er vigtigt allerede nu at holde fast i, at eksamensproduktionerne skal være korte, og det vil selvfølgelig betyde, at eleverne også i øvelsesfaserne skal lave (endnu) kortere produktioner. Det handler jo også om at vi skal have nogle fælles normer for, hvordan vi som lærere og censorer bedømmer eksamensproduktionerne.

EKSAMENSCITATER I forbindelse med de kommende års eksamensafvikling har Ole Østergaard under POINT OF VIEW i denne udgave af CUT rejst det meget relevante problem, at der med overgangen fra vhs til dvd vil være praktiske forhold, som gør det sværere og endnu mere tidskrævende for os mediefagslærere at få det hele organiseret.

Ole foreslår, at filmcitaterne bare kan angives ved hjælp af deres tidskode på den udvalgte dvd. Jeg har undersøgt om en sådan fremgangsmåde vil være lovlig, og om man i ministeriet skulle have nogle indvendinger mod det.

Det har man ikke. Svaret er, at vi godt kan bruge den fremgangsmåde, som Ole foreslår. Det skal selvfølgelig være præcist og umisforståeligt angivet, hvorfra og hvortil eleven skal foretage sin analyse, og det passer jo ikke nødvendigvis med de sceneangivelser, som dvd'en er delt op i, men det er et praktisk problem. Godt at få det på plads.

Det er selvfølgelig stadig sådan, at en del eksamenscitater vil blive lavet og sendt på vhs-bånd, og det er helt fint, så længe, der er så store forskelle på skollernes udstyr. Så smid ikke jeres båndmaskiner ud endnu!

EKSAMENSPRODUKTIONER Afslutningsvis vil jeg også kommentere Oles spørgsmål om evaluering af elevproduktioner.

Film og tv er jo et specielt fag på den måde, at vores elever går til eksamen i noget, de har lavet i den daglige undervisning. Det er ikke almindeligt. Normalt går man til eksamen i noget, man laver i forbindelse med selve eksamenssituationen: stil, tekst, musikstykke osv. Vores elever arbejder på deres eksamensproduktion i flere uger og måneder, før de får den vurderet til eksamen. Derfor vil der altid være en diskussion om, hvornår i processen, man slipper dem, for der skal jo være en høj grad af selvstændighed i arbejdet. Man kan f.eks. ikke sidde med ved redigeringen, men man kan se det, de har lavet, igennem og komme med faglige kommentarer. Og man kan (og skal) godkende deres synopsis og deres storyboard og lede dem på vej, som man også gør i den teoretiske del af undervisningen.

Jeg kan på en måde godt forstå den tilsynsførendes undren, men jeg kan ikke finde nogen paragraf, der forhindrer det forløb, han overværede. Jeg følger selv mine elever meget tæt i redigeringsfasen, og jeg ser som regel deres produktion igennem før de lægger lyd på, men jeg laver ikke evalueringssæancer med mine hf-elever før de skal til eksamen. Deres film bliver vist til en stor elevfilmfestival på skolen i begyndelsen af maj, men den egentlige evaluering sker i forbindelse med eksamen.

Det forholder sig anderledes med gymnasieholdene, som ikke ved, om de skal til eksamen i film og tv / mediefag. De har krav på en selvstændig evaluering af deres produktioner, og her kan man jo finde forskellige former, hvor det enten kan indgå i undervisningen, eller man kan indkalde til en ekstra time, når eksamens-

LYKKETOFT FINALE (FOTO: COSMO FILM)

lodtrækningen er offentliggjort.

Der er ikke nogen lov, der forbyder evaluering i sammenhæng med undervisningen, men jeg er personligt betænkelig ved, at de, efter en gennemgang af produktionen med læreren og de andre elever, har en uge, hvor de så kan gå tilbage til redigeringsrummet og rette til. I sammenhæng med det jeg indledningsvis skrev, synes jeg, vi eliminerer noget af selvstændigheden, selv om vi får en god time ud af det.

Jeg vil tilføje, at vi selvfølgelig har en grundig løbende evaluering af alle øve- og mellem- produktioner i forløbet, således at eleverne hele tiden er bevidste om sammenhængen mellem proces og resultat i faget.

Men som Benny Andersen eller Frank Jæger engang skrev: "Glem aldrig at forny jeres undren". Og sådan vil vi fortsætte — udvikling sker nemlig ikke gennem enighed, men gennem åben diskussion af uenighed og konflikt.

Fagkonsulent Hans Oluf Schou
Nyløkkevej 27, 8340 Malling. Tlf. 86 11 93 11
E-mail: hans.oluf.schou@skolekom.dk

REDAKTIONEN HAR VALGT AT CUT KUN UDKOMMER MED TO
NUMRE I DETTE SKOLEÅR – TIL GENGÆLD ER DE SUPERSIZE
DEADLINE CUT #082
27. MARTS 2006

NYT FRA KURSUSFRONTEN

Som tidligere nævnt (i CUT#079) har Medielærerforeningen via Undervisningsministeriet i 2004-05 fået støtte til to udviklingskuser efter kaskademodellen. I følge denne model gives der støtte til kurser, som udvikler ideer og undervisningsmaterialer. Udviklingskurserne er for nogle få, indbudte deltagere, som forpligter sig til at udføre udviklingsarbejdet og til gengæld får alle udgifter dækket. Afviklingskurserne, hvor alle i princippet kan deltage, skal derimod udbydes af den faglige forening, der dog skal have alle udgifter dækket via kursusafgiften. Derfor bliver disse kurser meget dyrere, end vi hidtil har været vant til.

AF LISBET BORKER & JETTE HARBOE

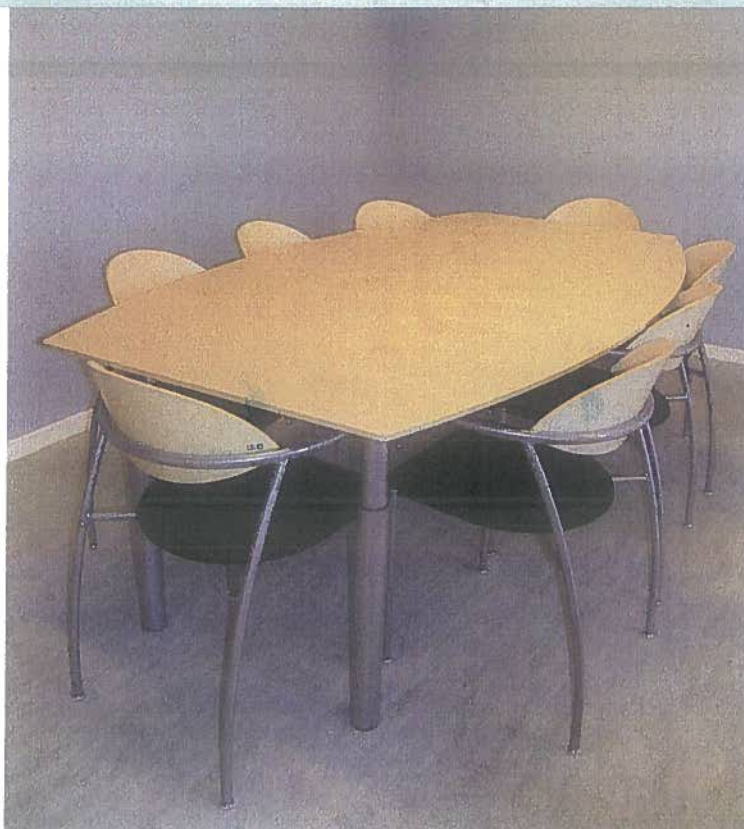
DET FØRSTE AFVIKLINGSKURSUS, foreningen har afholdt, var det kursus, som i forlængelse af det første udviklingskursus løb af stabelen på Frederiksberg Gymnasium umiddelbart før generalforsamlingen d. 1. oktober 2005. Kurset handlede om "Nye niveauer og nyt fagligt indhold i mediefaget — med hovedvægten på de korte formater", og deltagere fra udviklingsdelen af kurset havde i fællesskab udarbejdet forskellige forløbskitser, som blev fremlagt og diskuteret på kurset. På samme kursus blev det endvidere debatteret, hvilke krav der bør stilles til kvaliteten af eksamensproduktionen på det nye C-niveau. Der var ikke ret mange medlemmer til stede på kurset — men skulle nogen af de ikke tilstedeværende ønske at se det udarbejdede materiale, er det tilgængeligt på fagets hjemmeside (www.emu.dk/gym/fag/ft).

TVÆRFAGLIGT Sidst i august blev første fase af foreningens andet udviklingskursus, formet efter kas-

kademodellen, afholdt. Kurset har til formål at udvikle projekter og undervisningsmateriale til brug i studieretningen engelsk-A, samfundsfag-B, mediefag-B.

Som deltagere i kurset var indbudt en engelsklærer, en samfundsfaglærer og en mediefaglærer fra hvert af følgende fire gymnasier: Amtsgymnasiet i Hadsten (mediefag: Michael Højer), Viby Amtsgymnasium og hf (mediefag: Hans Oluf Schou), Øregård Gymnasium (mediefag: Lisbet Borker) og Aabenraa Gymnasium og hf (mediefag og samfundsfag: Ole Østergård). I den indledende fase af kurset deltog endvidere en ressourceperson fra hvert fag (fra engelsk/mediefag: Mette Weisberg, fra samfundsfag: Gregers Friisberg og fra mediefag: Torben Brandt) plus tre eksterne foredragsholdere: Kirsten Andersen (Christianshavns Gymnasium), Stig Hjarvard (Film- og Medievidenskab, Københavns Universitet) og Jody Pennington (Institut for Sprog, Litteratur og Kultur/Engelsk, Aarhus Universitet).

Første fase af kurset formede sig dels som en frem-

læggelse og diskussion af allerede planlagte projekter og undervisningsforløb på de fire skoler, dels som oplæg med efterfølgende diskussion fra de deltagende resourcepersoner og universitetsfolk. Denne del af kurset sluttede af med fastlæggelse af det videre arbejde med projekter og undervisningsmateriale. Hvert af de deltagende gymnasier har således forpligtet sig til at udforme materiale til to projekter og fremlægge resultatet på et afsluttende seminar (kun med deltagelse af de 12 lærere fra de fire udvalgte gymnasier), som finder sted d. 10. november i Århus og udgør anden fase af udviklingskurset.

Som afslutning på udviklingskurset udformes undervisningsmateriale, som vil blive tilgængeligt for foreningens medlemmer via fagets hjemmeside i begyndelsen af det nye år, samt en rapport over kursusforløbet (tredje fase af udviklingskurset).

Herefter er foreningen som nævnt forpligtet til at sprede erfaringerne i en række afviklingskurser, som vil blive tilbudt alle foreningens medlemmer. Dette videre forløb er dog ikke fastlagt endnu.

NYE MULIGHEDER I 2006 åbner ministeriet mulighed for, at de faglige foreninger kan søge støtte til kurser med udvikling i fag-faglig retning, så måske får vi igen mulighed for at udbyde kurser, som minder om dem fra "de gode gamle dage", hvor vi kunne mønstre 30-40 medlemmer i forbindelse med de årlige, landsdækkende kurser.

På vegne af den afgående bestyrelse vil vi slutteligt ønske den nyligt tiltrådte bestyrelse velkommen og held og lykke i det kommende arbejde.

Se i øvrigt referat fra generalforsamlingen
d. 1. oktober 2005 på fagets hjemmeside
www.emu.dk/gym/fag/ft